

دەستوورى كوردستان ، دەبى دەستوورى بنیاتنانەوهى مروف و گیرانەوهى سەروده رىي بىبۇي

چىمەن سالح

مروف گەورەترين سەرمایەي جىهانەو ھەر گەلۇ نەتهەوهى وە يەكىش بە بىھەبوونى سەرمایەيەكى مروفى دەولەمەند بە فىکرو زانىن و تىكۆشان و دلىسوزى و ھەلۋىست و چالاکى و گۇرو تىن و كولتوري مروفقەرەندىز و نىشتمانپەرەندىز، ناتوانى ھەلەمەتى بەرەۋەپېشەوە چۈنى خۆى دەست پېيىكەت، دوور نىيە ئەوه بەشىك بوبى لە و هو كارانەى كە گەلەك جار مىزۇو لە بەرژەوەندى گەلى كوردىدا گەلى كوردىدا نەبوبى. وايىركىرى ھىزەكان ھەمىشە لە كاتى خۆيدا يەكەنەگەرنەوە. بەبرواى خۆم ئىمە پېيوىستىمان بە ھەزاران لىكۆلىنەوهى دەولەمەندو بە پېزە كە لىتۆزەرەوهى كارا لەم بوارەدا بىكەن، ئەگەر سوود لە شارەزايى بىگانەكانىش ودرېكىرى هىچ شەرمىكى تىدا نىيە و بە برواي من تا ئىستا كارىكى ئەوتۇلەو بوارەدا نەكراوه، تا بە شىۋىدە كەنەنەوهى دەولەمەندو بە بېتەوە و با به تەكى ئەكادىمى بىلايە نى دەولەمەند بەكەۋىتە بەر دەستمان تىايىدا خالە لاوازەكانى مروف لە كۆمەلگە ئىمەدا روون بېتەوە و و ھۆكارەكان بە شىۋىدە زنجىرە مىزۇوەيى روون بکەيتەوە تا لە دواي راپە رىنيشەوە دەستنىشان بىرى، كە مروفى كو رد ج كارىگەرەكى مىزۇوە راپردووى بە سەرەدەيە و لە ئىستاشدا ج يىن ئەو ھۆكارە يارىدەدەرەنەى كە واي لىدەكەن، خەمسارەدىنى بىز و كەمتر بە دوواي دەولەمەند كەنەنەوهى فىكى خۆيەوە بى، و زۆر كەم ناپەزايى دەربىرى و كە توندو تىزى بەرامبەر بە كار ھېنرا" بەھەمو شىوازەكانىيەوە" كاردانەوهى وەك پېيوىست نەبى، زۆر كەم ھەولبىدا ھەلە كان دەستنىشان بىكەت و زۆر كەم ھەولن بىدات بە ويستى سەربەستانەى خۆى ئائىنە دىيارى بىكەت.

خراپتىن شتىك كە ئىستا رووى لە كۆمەلگە ئىمە كردووه ھەممو ھەممو كارىك لە پېنناوى بەرژەوەندىدا دەكەيت و زۆر كەم كارى پاك و بىلايەن لە بەرژەوەندى و بۇ بەرژەوەندى گشتى دەكەيت، لە بەر ئەوهى زۆرىنە بەو ئاراستەيە دا دەپرات كەمینە هيچى لە دەست نايە.

لە ھەمموسى مەترسىدارتر ئەوهى خەلگىكى زۆر ھەن بۇ بەرژەوەندىيەكى كاتى، ياخود بۇ خۆخۇشەويست كردن لاي بەرپرسەكەيان يان بۇ پاساودانەوهى كارىكى خۆيان يان ھەر بە ھەۋەس ئامادەن چى درو و بۇ ختان و فسەي ھەلبەستزاو ھەيە لە سەركەسىكى دىكە بىكەن.

لە بەر نەبوونى سىستەي دامودىزگايى لە دامو دەزگا فەركاندا و نەبوونى دەزگاكانى زەمانەت و تاك بېيارى و ھەر سىستەمەكى دىكەي كە مافى تاك و مافى مروف دىيارى دەكەت، گەلەك ھەن ناچار دەبن سەپاندىنى توندو تىزى دەرەونى قە بۇول بىكەن و لە ڈىر بارىدا بىمېننەوە و دىيارە ئەوهەش كاردانەوهى خۆى ھەيە.

ئەو باسە زۆر دوورو درېزەو دەبى لە گەلەك گۆشەوە بىرۇ بۇ چۈونەوه تىشكى بخريتە سەر و هىچ دىكە لەسايەي دەسەلەتى كوردى دا ئەو پرۆسە مىزۇوەيى سىاسىيەي رۇوخاندىنى مروفى كورد بەرەۋام نەبى و قۇناغى داهاتووى دەسەلەتى كوردى بىبى بەسايەيەك بۇ تىكىشكەندىنى ھەمۈئە و پلانانەي دۈزمنان دىيانىشتوو و مىزۇوېكى دوورو درېزىشە بەر دەوامە.

بنىاتنانى مروفى سەربەرز و شارەزا بە ماھەكانى پېرسى گەيشتن بە ئاماڭە سىاسىيەكان زۆر ئاسان دەكەت، كۆمەلگايە كە سەرمایەي مروفى دەولەمەند بى بەو ئاكارو رەشتانەى كە لە مروفى راستەقىنە دەوەشىنەوە و لە ڈىر فشارىكى قورسى دەرەونىدا نەبى، ناشى ئەو كۆمەلگايە چەوساوه بى، ئەوه دەبى بە شەتكى بەلگە نەويست.

هەر لە پىيىناوى ئەم ئامانجە بەرزو گەورەيە دا دەبىٰ دارپشتنى دەستوورى كوردىستان لە رۇوى بىنیاتنانەوە دەرۋەھە ، دەبىٰ زۆر هوشىارانە دىيەكەنلى بىنۇسىتەوە و ، دەبىٰ دەستوورىك بىٰ ، بەر لە ھەمووشىتك مروڭ لە ھەمو شىوازىكى توندو تىئىز ئازاد بکات ھەر لەوكاتەوە مروڭ لەمندالدىنى دايىكىدا يە تا سىستەمى گرنگ و ھەستىيارى پەروەردەو ئىنجا لە ھەمو دامو دەزگاو كارو فەرمان و تا بە سالاچوون ، نابىٰ مروڭى كورد لە ژىر بارى ھىچ توندو تىئىيەكدا بەيىتەوە . دەبىٰ ژيانى خەلک و كارو فەرمانى خەلک لە سايەسىتەمى دامودەزگادا رېك بخرى و لە چوار چىوهە ويست و ئارهزۇوى تاكە كەس و بىيارى جەنگەن دەربەيىنرى و مروڭ بە تەهاوى ماھە كانى ئاشنا بىٰ ، دەبىٰ مروڭ تەھەردى سەرەكى بايەخو رەچاو كردن بىٰ و لەسايەدى دەستوردا مزوفى كورد سەرەردى خۇى بۈكەرىتەوە .